

F. t. I. om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse m.v.

viden, færdigheder og kompetencer, ikke kun i formelle, men også i uformelle miljøer som f.eks. arbejdspladsen.

Udviklingen betyder også, at der må påregnes en ændring i uddannelsesbehovene i retning af både faglige, almene og personlige kvalifikationer.

Desuden tyder udviklingen i efterspørgslen efter voksen- og efteruddannelse på, at det enkelte menneske fremover i højere grad vil have behov for at kunne sammensætte uddannelser, der kan bidrage til individuel udvikling og øget livskvalitet.

Videnssamfundets højere kvalifikationskrav indebærer samtidig en øget risiko for en større samfundsmæssig opdeling mellem de personer, der har fået en formel kompetencegivende uddannelse i ungdomsårene, og dem, der ikke har. Alle bør derfor sikres mulighed for at gennemføre en formel (erhvervs)kompetencegivende uddannelse.

Der er behov for at skabe rammer om et uddannelsesmæssigt løft for kortuddannede, som ikke har mulighed for at indgå en uddannelseskontrakt. En sådan mulighed skal omfatte uddannelser, der giver formel og anerkendt erhvervskompetence, men som samtidig sikrer, at deltagerne får maksimal udnyttelse af forudgående uddannelse og erhvervs erfaring (realkompetence).

Forslaget om grunduddannelsen for voksne som led i videreuddannelsessystemet skal således ses som omdrejningspunktet i et bedre samspil mellem de erhvervskompetencegivende uddannelser på ungdomsuddannelsesniveaue i Undervisningsministeriet og arbejdsmarkedsuddannelserne (AMU) på Arbejdsministeriets område.

I aftale om Voksen- og efteruddannelsesreform som led i aftalen om Finansloven for 2000 henvises der således til, at der i forlængelse af erhvervsuddannelsesreformen udarbejdes et specialekatalog, der er fælles for erhvervs- og AMU-uddannelserne, og at der foretages en gennemgang af samtlige AMU-uddannelser for at fastslå, om de kan udgøre en del af indholdet (meritgodkendes) i en erhvervsuddannelse. Desuden fremhæves andre foranstaltninger med henblik på at forbedre samarbejdet om merit mellem AMU-uddannelserne og erhvervsuddannelserne.

Grunduddannelsen for voksne skal således udgøre en ramme til at sikre, at den nuværende aktivitet, især på AMU, medvirker til opnåelse af formelle erhvervskompetencer.

Forslaget om grunduddannelsen for voksne som led i videreuddannelsessystemet skal også ses i sammenhæng med det samtidigt fremsatte lovforslag om Forberedende Voksenundervisning. Forslaget herom sig-

ter mod erhvervelse af grundlæggende kvalifikationer i læsning, stavning og skriftlig fremstilling samt i talforståelse, regning og basale matematiske begreber.

Meget tyder på, at et stort antal voksne ikke er i stand til at få gavn af uddannelsessystemets tilbud. De besidder ikke de basale færdigheder for at kunne dygtiggøre sig og er desuden ofte helt uvante med uddannelse.

Der er derfor behov for en ekstra indsats og nytænkning i forhold til de nuværende muligheder for kortuddannede, der består bl.a. læsekurser for voksne. Dertil kommer, at der skal udvikles grundlæggende matematikundervisning for voksne, som i dag kun findes i form af enkeltstående tilbud. Der fremsættes derfor samtidig hermed forslag til lov om forberedende voksenundervisning.

Indsatsen tænkes gennemført ud fra en samlet politisk strategi - ikke mindst på arbejds-, social- og uddannelsesområdet. Indsatsen skal desuden tænkes ind i et sammenhængende uddannelsesforløb, ikke mindst som forberedelse til videreuddannelsessystemet for voksne.

Der vil imidlertid også være behov for, at voksne med en længere uddannelse - og højtuddannede - videreuddanner sig, og at der skabes rammer for, at videregående uddannelsesinstitutioner, der udbyder videreuddannelse, udvikler uddannelser, der opfylder disse behov.

Forslaget om de videregående uddannelser inden for videreuddannelsessystemet for voksne skal således også ses i sammenhæng med undervisningsministerens redegørelse om merit og fleksibilitet i de videregående uddannelser, der blev fremlagt i Folketinget i februar 1999. I meritredøgørelsen ses videreuddannelsessystemet for voksne som en hovedvej for, at voksne med en kort videregående uddannelse eller en mellemlang videregående uddannelse, som er praksis- og/eller professionsorienterede uddannelser, kan forny deres kompetencer og erhverve sig nye relevante uddannelser, der tilrettelægges for voksne med fuldtidsarbejde og bygger videre på deres allerede erhvervede kvalifikationer.

De korte videregående uddannelser og de mellem-lange videregående uddannelser skal være både selvstændige afrundede uddannelser og uddannelser, der har gode videreuddannelsesmuligheder knyttet til sig. Derfor skal der skabes gode meritmuligheder og fastlægges hensigtsmæssige adgangsveje i forhold til relevante videreuddannelser, som kan medvirke til personlig og professionsmæssig udvikling. Gode og tydelige videreuddannelsesmuligheder bidrager til at gøre en uddannelse attraktiv, og tilrettelæggelsen af